

TECHNOLOGICKÝ POSTUP ÚKLIDU VE ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍCH

Pracoviště: Pardubická nemocnice

Obsah:

1. Obecné požadavky
2. Technologický postup úklidu a dezinfekce ve zdravotnických zařízeních
3. Pracovní postup úklidu
4. Pracovní postup úklidu prostor označených jako infekční
5. Technologie praní mopů

Navazující dokumenty – vnitřní předpisy objednavatele:

6. Příloha č. 1 – Dezinfekční řád PN
7. Příloha č. 2 – Hygienicko-protiepidemické zásady PN
8. Příloha č. 3 – OS NPK Pokyny pro nakládání s odpady

Obsah

1. Obecné požadavky	3
1.1 Postup vychází z následujících obecně závazných a vnitřních předpisů:	3
1.2 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	3
1.3 Zásady osobní hygieny a ochrany zdraví zaměstnanců:	3
2. Technologický postup úklidu a dezinfekce ve zdravotnických zařízeních.....	4
2.1. Pro úklidové a dezinfekční práce jsou využívány pracovní pomůcky a technologie v souladu s nejnovějšími trendy úklidové mechanizace a postupů	4
2.2. Pro potřeby zajištění služby v rozsahu dle přílohy smlouvy č.6 této ZD má dodavatel k dispozici minimálně následující počty techniky a pomůcek	5
3. Pracovní postup úklidu	5
3.1. Předepsané vybavení dodavatele	5
3.2. Úklidové vozíky jsou vybaveny barevnými frakcemi	5
3.3. Postup při úklidu – obecné zásady	6
3.4. Úklid pokojů pacientů a provozních místností oddělení	6
3.5. Úklid sociálních zařízení a čistících místností	7
3.6. Úklid chodeb a veřejných prostor	7
3.7. Úklid zákrokových sálů.....	8
4. Pracovní postup úklidu prostor označených jako infekční	8
4.1. Pomůcky pro úklid, které zůstanou po dobu trvání infekce uvnitř pokoje	8
4.2. Jednorázové ochranné prostředky (dle izolačního režimu)	8
4.3. Technologický postup úklidu (dle izolačního režimu)	9
4.4. Sanitární úklid: koncový úklid po propuštění pacienta (dle izolačního režimu)	9
5. Technologie praní mopů	10
6. Přílohy smlouvy	10
Příloha č. 1 - Dezinfekční řád PN	11-12
Příloha č. 2 – Hygienicko-protiepidemické zásady PN.....	13-14
Příloha č. 3 – Směrnice a nakládání s odpady NPK	15-26

1. Obecné požadavky

Technologický postup je obecným postupem provádění úklidových prací při zajišťování pravidelného úklidu ve zdravotnických zařízeních.

Případné úpravy jednotlivých bodů tohoto obecně platného předpisu budou řešeny v souladu s vnitřními předpisy konkrétního zdravotnického zařízení formou příloh.

1.1 Postup vychází z následujících obecně závazných a vnitřních předpisů:

- a) Vyhláška MZ č. 306/2012 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.
- b) Vyhláška MZ č. 21/2022Sb. a vyhláška č. 65/2009 Sb. o očkování proti infekčním nemocem, v platném znění.
- c) Zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 324/2016 o biocidech.
- d) Dezinfekční řád pro zdravotnické zařízení (seznam přípravků schválených k dezinfekci) schválený odpovědným zástupcem objednatele a zhotovitele, dále jen DP).

1.2 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Pracovníci jsou před zahájením prací a vstupem na pracoviště proškoleni v předpisech BOZP (bezpečnost a ochrana zdraví při práci), PO (požární ochrana) a ŽP (ochrana životního prostředí), dále v hygienicko-protiepidemických zásadách při práci ve zdravotnických zařízeních, ochraně zdraví při nakládání s chemickými a dezinfekčními prostředky a zásadách první pomoci.

Školení provádí odpovědné osoby společnosti (service manager/facility manager – dále jen SM/FM) při nástupu do zaměstnání a následně jednou za rok.

Záznamy o provedených školeních a očkování zakládá SM/FM do svazků jednotlivých zakázek.

1.3 Zásady osobní hygieny a ochrany zdraví zaměstnanců:

- a) Každý pracovník má k dispozici tři sady pracovních oděvů (kalhoty, halena nebo tričko), pracovní obuv a rukavice určené k ochraně zdraví při manipulaci s chemickými látkami (osobní ochranné pracovní pomůcky – dále jen OOPP).
- b) Pracovníci se z civilního do pracovního oděvu převlékají v určených šatnách a odchází na pracoviště, kde se řídí požadavky na používání pracovních oděvů a OOPP konkrétního oddělení. Použití prac. rukavic (jednorázové/standard) upravuje DP na jednotlivých odd.
- c) Pracovník provádí úklid včetně přípravy pomůcek vždy za použití OOPP.
- d) Po ukončení úklidu a odložení rukavic provádí pracovních mechanické mytí rukou (dále je MMR), případně hygienickou dezinfekci rukou (dále jen HDR), pro minimalizaci mikrobiální kontaminace.

- e) V případě poškození OOPP je pracovník ihned vyměněn za nové (například při porušení celistvosti rukavic během úklidu je pracovník sejme, provede MMR a potom HDR, v další práci může pokračovat po nasazení nových rukavic).
- f) Pracovník je povinen každý pracovní úraz ihned nahlásit přímému nadřízenému, o úrazu je pořízen písemný záznam do knihy úrazů, v případě registrovaného úrazu sepíše SM/FM záznam o úrazu.
- g) Při poranění ostrým předmětem bude ihned zajištěno odborné ošetření a dále se postupuje:
 - I. v souladu s platnou legislativou a vnitřními předpisy zdravotnického zařízení.

2. Technologický postup úklidu a dezinfekce ve zdravotnických zařízeních

Postup prací vychází ze smlouvy o dílo a smluvně dohodnutého seznamu výkonů mezi objednatelem a zhotovitelem. Práce jsou prováděny v souladu s interními předpisy příslušného zdravotnického zařízení.

2.1. Pro úklidové a dezinfekční práce jsou využívány pracovní pomůcky a technologie v souladu s nejnovějšími trendy úklidové mechanizace a postupů:

- a) úklidové vozíky,
- b) systém kapsových mopů,
- c) vybavení příslušného oddělení úklidovou technikou je voleno tak, aby vyhovovalo konkrétnímu pracovišti z hlediska využití, velikosti a náročnosti provozu,
- d) barevně odlišné pomůcky dle místa jejich použití.

2.2. Pro potřeby zajištění služby v požadovaném rozsahu má dodavatel k dispozici minimálně následující počty techniky a pomůcek:

- 3 ks bateriový mycí stroj s pojezdem, vybavený dvěma diskovými kartáči/unašeči padů do středně velkých až velkých prostor,
- 1 ks jednokotoučový stroj pro ošetřování podlahových povrchů,
- 2 ks průmyslový vysavač na mokré i suché vysávání,
- 1 ks extraktor na čištění čalounění a koberců,
- 90 ks úklidový vozík,
- dostatečné množství opakovaně prateľných kapsových mopů dle technologického, postupu zadavatele.

3. Pracovní postup úklidu

Základem správného úklidu je odpovídající technické a technologické vybavení, proškolení pracovníci a dodržování pracovních postupů.

3.1. Předepsané vybavení dodavatele

- a) úklidový vozík s třemi malými barevně rozlišenými vědrami dle bodu 3.2. a dvěma velkými vědrami (modrým a červeným),
- b) příslušenství – teleskopická tyč, držák mopů, ždímač mopů, kapsové mopy, barevně rozlišené hadry nebo jednorázové utěrky dle bodu 3.2., chemikálie s dávkovači, dezinfekční přípravky a osobní ochranné pracovní pomůcky – dále jen OOPP.

3.2. Úklidové vozíky jsou vybaveny barevnými frakcemi

Červené povrchové vědro + červená utěrka + červené rukavice: použití: toalety, pisoáry, vnitřky odpadkových košů, nádoby na WC štětky a držák WC štětky
Žluté povrchové vědro + žlutá utěrka: použití: koupelny, umývárny, umývadla a jejich obložení v ostatních místnostech nemocnice
Modré povrchové vědro + modrá utěrka: použití: povrchy, zařizovací předměty (viz. harmonogram práce), mimo sociálních zařízení

3.3. Postup při úklidu – obecné zásady

- a) nejprve si pracovník připraví pracovní roztoky v čistících místnostech, nebo prostorách k tomu na jednotlivých odděleních určených, tzn. naplní vědra studenou vodou, přidá odměřené množství dezinfekčního přípravku dle dezinfekčního řádu umístěného viditelně v místech přípravy, nebo odměřené množství detergentu,
- b) při mytí podlah a schodišť ve všech prostorách nemocničního zařízení je třeba umístit výstražný kužel „Pozor kluzká/mokrý podlaha“,
- c) úklid všech prostor zařízení léčebně preventivní péče se provádí na vlhko,
- d) nejprve se stírají povrchy zařizovacích předmětů, parapetů, radiátorů, obkladů stěn, dveří apod. (dále jen zařizovací předměty) a nakonec podlahy,
- e) postup od nejvzdálenějších částí místnosti směrem ke dveřím,
- f) postup od „čistých“ částí k „nečistým“ částem místností (např. zařizovací předměty, nakonec i odpadkové koše, pokoj a následně hygienické zázemí pokoje pacientů),
- g) správné používání barevně odlišných pomůcek,
- h) správné ředění pracovních roztoků,
- i) při kontaminaci ploch biologickým materiálem se provádí dezinfekce plochy ihned po dekontaminaci místa přípravkem s virucidním účinkem, kterou zajistí zdravotnický pracovník, s výjimkou operačních a porodních sálů, kde dekontaminaci provádí pracovník úklidu dodavatelské firmy,
- j) po ukončení úklidu pracovník vylije použitý pracovní roztok do výlevky, vyčistí, dezinfikuje a zkontroluje použité pomůcky; povrchové jednorázové utěrky se likvidují z pracoviště jako kontaminovaný nebezpečný odpad a dále všechny pomůcky uloží do určené úklidové místnosti,
- k) použité mopy uložené v uzavřeném transparentním PE pytli odnese na určené sběrné místo.

Specifikace úklidu jednotlivých ploch, povrchu, zařizovacích předmětů je uvedena v příloze smlouvy číslo 2 – *Specifikace služeb PN*.

Specifikace četností úklidu jednotlivých místností je uvedena v příloze smlouvy č. 6 – *Kalkulace cen a rozsah poskytovaných služeb*.

3.4. Úklid pokojů pacientů a provozních místností oddělení

- a) Připravený úklidový vozík pracovník nechá stát přede dveřmi místnosti,
- b) nejdříve vysype odpadkové koše do igelitových pytlů na vozíku, v barevném rozlišení dle směrnice odpadového hospodářství příslušného zdravotnického zařízení a vloží do nich nové sáčky,
- c) omyje kliky dveří, okolí klik z obou stran, otře zařizovací předměty roztokem z modrého povrchového vědra modrou utěrkou a otře viditelné nečistoty,
- d) na závěr úklidu provede pracovník mytí podlahy od nejvzdálenějšího konce místnosti směrem ke dveřím,
- e) mytí provede mopem namočeným v dezinfekčním roztoku (modré vědro); pokud je úklidový vozík vybaven dezinfekční vanou, k mytí podlah postupně odebírá mopy vyskládané z vany na odkapávač; použité mop(mopy) uloží do černého pytle.

3.5. Úklid sociálních zařízení a čistících místností

- a) Připravený úklidový vozík pracovník nechá stát přede dveřmi místnosti,
- b) aplikuje přípravky na umyvadla, sprchy, vany, WC mísy, WC štětky, nádobky a nechá působit po stanovenou dobu,
- c) vysype odpadkové koše do igelitových pytlů na vozíku, v barevném rozlišení dle směrnice odpadového hospodářství příslušného zdravotnického zařízení a vloží do nich nové sáčky,
- d) omyje kliky dveří, okolí klik z obou stran, otře zařizovací předměty a obklady,
- e) vyčistí umyvadla, sprchy, vany, WC mísy a WC štětky, k odstranění hrubých nečistot používá barevně odlišené jednorázové pomůcky,
- f) na závěr provede mytí podlah.

3.6. Úklid chodeb a veřejných prostor

- a) Připravený úklidový vozík pracovník nechá stát na té straně prostoru, který bude vytírat,
- b) na druhou stranu vytírané plochy položí výstražný kužel: „*Pozor mokrá/kluzká podlaha.*“ tak, aby dostatečně upozornil procházející osoby na nebezpečí uklouznutí na mokré podlaze,

- c) vysype odpadkové koše do igelitových pytlů na vozíku, v barevném rozlišení dle směrnice odpadového hospodářství příslušného zdravotnického zařízení a vloží do nich nové sáčky,
- d) omyje kliky dveří, okolí klik, otře zařizovací předměty roztokem z modrého povrchového vědra modrou utěrkou a odstraní viditelné nečistoty na dveřích a prosklených přepážkách z obou stran,
- e) na závěr provede pracovník úklid podlah – vždy pouze polovinu chodby tak, aby zůstala část prostoru suchá pro bezpečný pohyb osob.

Analogickým postupem při respektování výše uvedených obecných zásad se provádí úklid na všech pracovištích zdravotnického zařízení.

3.7. Úklid zákrokových sálů

- a) Připravený úklidový vozík pracovník nechá stát přede dveřmi úklidové místnosti,
- b) nejdříve vysype odpadkové koše do igelitových pytlů na vozíků, v barevném rozlišení dle směrnice odpadového hospodářství příslušného zdravotnického zařízení, omyje vnitřní část koše červenou utěrkou roztokem z červeného vědra a vloží do nich nové sáčky,
- c) aplikuje přípravky na umyvadla a výlevky včetně baterií a nechá působit po stanovenou dobu,
- d) otře zřizovací předměty, omyvatelné stěny a parapety roztokem z modrého povrchového vědra modrou utěrkou (rozmývákem) a omyje kliky dveří, okolí klik z obou stran a otře viditelné nečistoty, otře vnější části odpadkových košů
- e) vyčistí umyvadla, výlevky a baterie roztokem ze žlutého povrchového vědra žlutou utěrkou,
- f) na závěr úklidu provede pracovník mytí podlahy od nejvzdálenějšího konce místnosti směrem ke dveřím,
- g) mytí provede mopem namočeným v dezinfekčním roztoku (modré vědro). Pokud je úklidový vozík vybaven dezinfekční vanou, k mytí podlah postupně odebírá mopy vyskládané z vany na odkapávač. Použitý mop (mopy) uloží do transparentního PE pytle.

Analogickým postupem při respektování výše uvedených obecných zásad, se provádí úklid na všech pracovištích zdravotnického zařízení.

Specifikace úklidu jednotlivých ploch, povrchů, zařizovacích předmětů a četností je uvedena v příloze smlouvy.

4. Pracovní postup úklidu prostor označených jako infekční

4.1. Pomůcky pro úklid, které zůstanou po dobu trvání infekce uvnitř pokoje

- a) barevně odlišené povrchové vědro (vyčleněné a označené červené velké a malé vědro),
- b) jednorázové utěrky,
- c) držák mopu.

Pozn.: a + b lze nahradit zásobníkem jednorázových utěrek s dezinfekčním roztokem.

4.2. Jednorázové ochranné prostředky (dle izolačního režimu)

Návleky na boty, plášť, pokrývka hlavy, ústenka, jednorázové rukavice.

4.3. Technologický postup úklidu (dle izolačního režimu)

- a) Před vstupem si pracovník připraví dostatečný počet mopů (1 mop na 15-20 m² + 1 ks pro případ většího znečištění podlah) a sáček s dezinfekčním přípravkem, nebo odměřený díl dezinfekce, dle zvoleného izolačního programu viz. DP,
- b) oblékne si jednorázové ochranné prostředky,
- c) po vstupu si naředí dezinfekční roztok do povrchového vědra (viz. bod č. a)),
- d) při každém úklidu si naředí nový dezinfekční roztok,
- e) vysype koš na odpad do pytle vyčleněného pro kontaminovaný nebezpečný odpad,
- f) otře zřizovací předměty v pokoji,
- g) otře zřizovací předměty v sociálním zařízení,
- h) vytře podlahy (mopy uloží po odchodu k ostatním použitým mopům),
- i) před odchodem odloží použité jednorázové utěrky a OOPP do pytle vyčleněného pro kontaminovaný nebezpečný odpad.

4.4. Sanitární úklid: koncový úklid po propuštění pacienta (dle izolačního režimu)

- a) Dezinfekce a mytí veškerých povrchů (s výjimkou odborného lékařského zařízení a zdravotnických prostředků),
- b) dezinfekce a mytí omyvatelných stěn,
- c) dezinfekce a mytí stropu (v případě omyvatelného stropu),
- d) mytí oken a okenních rámců (pouze z vnitřní strany),
- e) dezinfekce a mytí vnitřních žaluzií,
- f) dezinfekce a mytí umyvadel, zřizovacích předmětů, sociálních zařízení a radiátorů,
- g) dezinfekce a mytí podlah.

POZOR! Při používání chlorových dezinfekčních prostředků neaplikujte kyselé prostředky na sanitární zařízení, hrozí uvolnění smrtelně jedovatých plynů!!!

5. Technologie praní mopů

Praní mopů smluvně zajišťuje Nemocnice Pardubického kraje, a.s.

Přílohy technologického postupu úklidu:

Příloha č. 1 – Dezinfekční řád PN

Příloha č. 2 – Hygienicko-protiepidemické zásady PN

Příloha č. 3 – OS NPK Pokyny pro nakládání s odpady